

Саветодавна комисија за људска права

ТСС зграда Д-12, седиште мисије УНМИК-а, Приштина, Косово, електронска пошта hrap-unmik@un.org, телефон +381 (0)38 504 604 локал 5182

ОДЛУКА

Датум усвајања: 16. септембар 2011. године

Предмет бр. 81/09

Миливоје ТОДОРОВСКИ

против

УНМИК-а

Саветодавна комисија за људска права, на заседању одржаном **16. септембра 2011. године**, уз присуство следећих чланова:

г. Пола ЛЕМЕНСА
гђе Кристин ЧИНКИН

Уз помоћ
г. Андреја АНТОНОВА, извршног службеника

Након што је забележила повлачење г. Марека НОВИЦКОГ са заседања на предмету у складу са правилом 12 Пословника,

Узевши у обзир изнад поменути жалбу, уложену сагласно члану 1.2 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12, од 23. марта 2006. године о оснивању Саветодавне комисије за људска права,

Након већања, одлучила је следеће:

I. ПОСТУПАК ПРЕД КОМИСИЈОМ

1. Жалба је уложена 17. априла 2009. године и уписана је 30. априла 2009. године.
2. Дана 24. јула 2009. године, жалба је прослеђена Специјалном представнику Генералног секретара (СПГС) како би се од УНМИК-а добиле примедбе на прихватљивост предмета. У одговору који је доставио 3. августа 2009. године, СПГС је затражио додатне информације.
3. Дана 9. децембра 2009. године, Комисија је затражила од жалиоца да достави додатне информације. Дана 8. децембра 2010. године, Комисија је поновила тај

захтев. Дана 28. фебруара 2011. године, Комисија је примила одговор од жалиоцевог сина (брата жртве), који је изнет у име жалиоца.

4. Дана 25. марта 2011. године, Комисија је поново проследила предмете СПГС-у како би добила примедбе на прихватљивост жалбе. Дана 30. јуна 2011. године, УНМИК је доставио свој одговор.

II. ЧИЊЕНИЦЕ

5. Жалилац тврди да је г. Александар Тодоровски отет 25. јуна 1999. године са свог радног места у болници у Приштини од стране чланова Ослободилачке војске Косова (ОВК) и да од тада није пронађен.
6. Тог дана, док је био на дужности у ургентном центру приштинске болнице, у присуству осталих радника г. Александар Тодоровски је задржан на саслушању од стране самозваног службеника „нове безбедности“. Разлог је наводно био да је поседовао личну карту која је издата у Београду што га је чинило „српским шпијуном“. Након што је задржан кратко време у једној од канцеларија, г. Александар Тодоровски, је одведен ван зграде са рукама завезаним на леђима, и предат је двојици униформисаних чланова ОВК који су га тада провели кроз пункт КФОР-а, ставили га у амбулантна кола и одвезли. За притвор и отмицу постоје очевици. Идентитет возача амбулантних кола је такође познат.
7. Брат г. Александра Тодоровског је одмах пријавио нестанак КФОР-у. Дана 26. јуна 1999. године, жалилац је пријавио нестанак свог сина главној канцеларији УНМИК-а, а у наредних неколико дана Југословенском Црвеном крсту у Београду и лично команданту КФОР-а. Током наредних месеци, жалилац је поднео детаљну изјаву Међународној комисији за нестала лица у Београду, Међународном комитету Црвеног крста у Београду, Канцеларији државног тужиоца Србије у Београду и Канцеларији јавног тужиоца у Приштини.
8. Упркос свему томе, жалилац тврди да није добио никакву званичну информацију од било којих надлежних органа о истрази све до почетка 2004. године, када је сазнао да нема напретка у његовом предмету.
9. Током 2004. и 2005. године, жалилац је повремено био у контакту са различитим полицајцима УНМИК-а, пружајући детаљне изјаве, најмање четири пута. Жалилац тврди да се последња комуникација у вези са случајем одиграла 5. јула 2005. године, када га је Међународни судија УНМИК-а обавестио да ће бити предузети додатни кораци у његовом предмету.
10. Дана 9. децембра 2008. године, одговорности УНМИК-а у области полиције и правосуђа на Косову су престале, а мисија владавине права Европске уније на Косову (ЕУЛЕКС) преузела је пуну оперативну контролу у области владавине права, након саопштења председника Савета безбедности Уједињених нација, 26. новембра 2008. године (S/PRST/2008/44), којим се поздравља даље ангажовање Европске уније на Косову. Између 9. децембра 2008. и 30. марта 2009. године, сви списи кривичних предмета које је поседовало Одељење правде и полиција УНМИК-а предати су ЕУЛЕКС-у.

III. ЖАЛБА

11. Жалилац се жали на УНМИК-ов наводни пропуст да ваљано истражи нестанак његовог сина. Такође се жали на страх, душевну бол и патњу који су узроковани овом ситуацијом.
12. Комисија је мишљења да се може сматрати да жалилац указује, тим редоследом, на повреду права свог сина на живот, загарантованог чланом 2 Европске конвенције о људским правима (у даљем тексту: ЕКЉП), као и на повреду свог права у смислу забране нечовечног и понижавајућег поступања, загарантованог чланом 3 ЕКЉП.

IV. ПРАВО

13. Пре него што почне да разматра меритум предмета, Комисија мора прво да одлучи да ли да прихвати предмет, узимајући у обзир критеријуме прихватљивости из чланова 1, 2 и 3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.

Наводно кршење члана 2 ЕКЉП

14. Жалилац се жали, у суштини, на недостатак адекватне кривичне истраге у вези са нестанком његовог сина.
15. У својим коментарима, СПГС нема примедби на прихватљивост овог дела жалбе.
16. Комисија је мишљења да жалба везана за члан 2 ЕКЉП покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12.
17. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

Наводно кршење члана 3 ЕКЉП

18. Жалилац наводи душевну бол и патњу које су му проузроковане околностима везаним за нестанак његовог сина.
19. У својим коментарима, СПГС тврди да, иако жалилац наводи да је претрпео „бол и патњу по основу душевног бола“ као последица нестанка и могуће смрти г. Александра Тодоровског, не постоје изричито наводи да је ту бол и патњу проузроковао одговор УНМИК-а на нестанак г. Тодоровског. Због тога, део жалбе који се односи на ово или на било који други елемент према члану 3 неприхватљив је као очигледно неоснован.
20. Комисија се позива на судску праксу Европског суда за људска права која се тиче питања да ли се чланови породице нестале особе могу сматрати жртвама поступања које је супротно члану 3 ЕКЉП којим се забрањује нечовечно поступање. Европски суд прихвата такву могућност што зависи од постојања „нарочитих чинилаца који доводе до тога да патња коју преживљава [члан породице] добије димензију и одлике различите од емоционалне туге каква се може сматрати неизбежном код

особа које су у сродству са жртвом озбиљног кршења људских права“. Суд даље сматра да „у пресудне елементе спадају непосредност крвног сродства, конкретне околности везане за породични однос, мера у којој је члан породице био сведок предметних догађаја, ангажованост члана породице у покушају да прикупи информације о несталој особи и начин на који су надлежни органи одговорили на такво распитивање“. Суд такође наглашава „да суштина те повреде не лежи толико у чињеници да је члан породице нестао, већ се односи на реакције и ставове надлежних органа на насталу ситуацију након што им је предочена“ (видети нпр. Европски суд за људска права (ЕСЉП) (Велико веће), *Чакићи против Турске*, бр. 23657/94, пресуда од 8. јула 1999., § 98, *ЕКЉП*, 1999-IV; ЕСЉП (Велико веће), *Кипар против Турске*, бр. 25781/94, пресуда од 10. маја 2001., § 156, *ЕКЉП*, 2001-IV; ЕСЉП, *Орхан против Турске*, бр. 25656/94, пресуда од 18. јуна 2002., § 358; ЕСЉП, *Базоркина против Русије*, бр. 69481/01, пресуда од 27. јула 2006., § 139; видети такође Саветодавна комисија за људска права (ХРАП), *Здравковић*, бр. 46/08, одлука од 17. априла 2009., § 41).

21. Комисија сматра да жалилац може да се позове на кршење члана 3 ЕКЉП чак и ако не постоји изричита референца на конкретне поступке надлежних органа ангажованих у истрази јер и пасивност надлежних органа и недостатак информација пружених жалиоцу могу да указују на нечовечно поступање надлежних органа према жалиоцу (видети случај *Младеновић*, предмет ХРАП бр. 99/09, одлука од 11. августа 2011., § 22).
22. Комисија је мишљења да овај део жалбе покреће озбиљна чињенична и правна питања, чије би разрешење требало да зависи од процене меритума. Према томе, Комисија закључује да овај део жалбе није очигледно неоснован у смислу члана 3.3 Уредбе УНМИК-а бр. 2006/12 и одбацује приговор који је уложио СПГС.
23. Нису установљени други разлози на основу којих би овај део жалбе био проглашен неприхватљивим.

ИЗ ОВИХ РАЗЛОГА,

Комисија, једногласно,

ПРОГЛАШАВА ЖАЛБУ ПРИХВАТЉИВОМ.

Андреј АНТОНОВ
Извршни службеник

Пол ЛЕМЕНС
Председавајући